

Сертификати за комбинирано производство на енергия

/ общ информационен материал /

Състояние в Европейския регион

Комбинираното производство на топлина и електричество е един обещаващ начин да се постигнат спестявания на първична енергия и намаление на емисиите на парникови газове. В контекста на оценката за спестяването на първична енергия е важно да се вземе пред вид ситуацията в страните-членки на ЕС, в които по-голямата част от електропотреблението се покрива посредством внос.

За насърчаване на комбинираното производство на топлина и електричество на база потребности от полезна топлина на вътрешния пазар Европейският парламент и Съвета на Европа прие през м. февруари 2004 г. Директива 2004/8/ЕС. "Целта на тази Директивата е да се повиши енергийната ефективност и да се подобри сигурността на снабдяването чрез създаването на рамка за насърчаване и развитие на високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия на база потребности от полезна топлина и спестяване на първична енергия на вътрешния енергиен пазар, като се вземат предвид специфичните национални обстоятелства, по-специално онези засягащи атмосферните и икономически условия." Съгласно Директивата комбинираното производство се разделя на класове, в зависимост от температурното ниво на полезно използваната топлина: "комбинирано производство в промишлеността", "комбинирано производство за топлофикация" и "комбинирано производство в селското стопанство".

Директивата определя: хармонизирана базисна дефиниция за комбинирано производство, дефиниция за високоефективно комбинирано производство, технологиите за комбинирано производство, критерии за определяне и оценка на енергийната ефективност на комбинираното производство, гаранция за произход на електроенергия от високоефективно комбинирано производство, схеми на подкрепа. Посочените механизми за подкрепа на комбинираното производство на национално ниво, които страните-членки ползват са: помощ при инвестиции, освобождаване и намаляване на данъци, зелени сертификати, схеми на пряко подпомагане на цените. В документа се посочва като важно средство за постигането на целта на Директивата гарантиране и подходящото функциониране на тези механизми до прилагането на една хармонизирана уредба за региона, с цел да се запази доверието на инвеститорите.

Съгласно Директивата страните членки трябва да анализират потенциала си за високоефективно комбинирано производство, да вземат под внимание, че този потенциал като мярка за спестяване на енергия понастоящем не се използва достатъчно. От това произтича потребността всяка страна да хармонизира законодателството си, отчитайки спецификата и сигурността на енергоснабдяването в т.ч. зависимостта от външни доставки на енергия и разнообразяване на източниците на енергия и енергийните технологии.

Законодателството на България

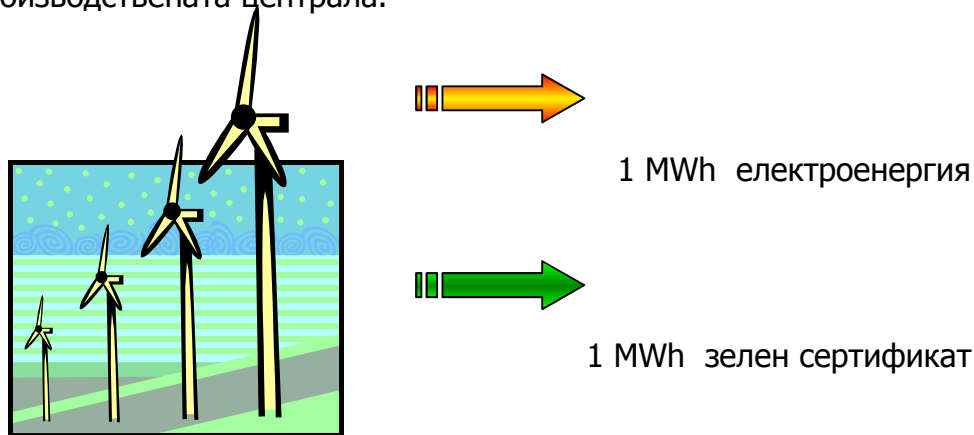
Страните кандидатстващи за членство в Европейския съюз са повлияни от тези процеси. България е сочена като страна с голяма динамика в енергетиката в региона. През последните години се регистрира ръст на БВП с 4-5 %, което според експерти е един добър показател за вярна посока в енергийната политика. Усилията на държавните органи са насочени към усъвършенстване и хармонизиране на нормативната база, и създаване на добър инвестиционен климат за чуждестранни и местни инвеститори.

Насърчаването на комбинираното производство на топло- и електроенергия у нас е регламентирано в Закона за енергетиката (ЗЕ). През м.март 2004 г. се прие и нов Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ).

Начинът за определяне на количеството електрическа енергия, произведена от комбинирано производство и изискванията към техническите средства за нейното измерване и регистриране ще се определят със специална наредба по ЗЕ. С друга наредба ще се регламентира въвеждането на системата на **търгуемите зелени сертификати**, като начин за насърчаване на производството на електрическа енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници и/или по комбиниран начин; ред за издаване на **сертификати за произход** на електрическата енергия; ред за издаване на **зелени сертификати** и за търговия с тях. Предвижда се **сертификатите за произход** и **зелените сертификати** да се издават от Държавната комисия по енергийно регулиране (ДКЕР). На първоначалния етап, преди въвеждане на системата на търгуемите зелени сертификати, издаваните **сертификати за произход** ще се прилагат като гаранция за произход в сега действащата система за изкупуване на електроенергията, произведена от ВЕИ и/или по комбиниран начин по преференциални цени. Проектът на наредбата предвижда въвеждането на системата за издаване на зелени сертификати и търговия с тях у нас да стане от **1 юли 2006 г.**

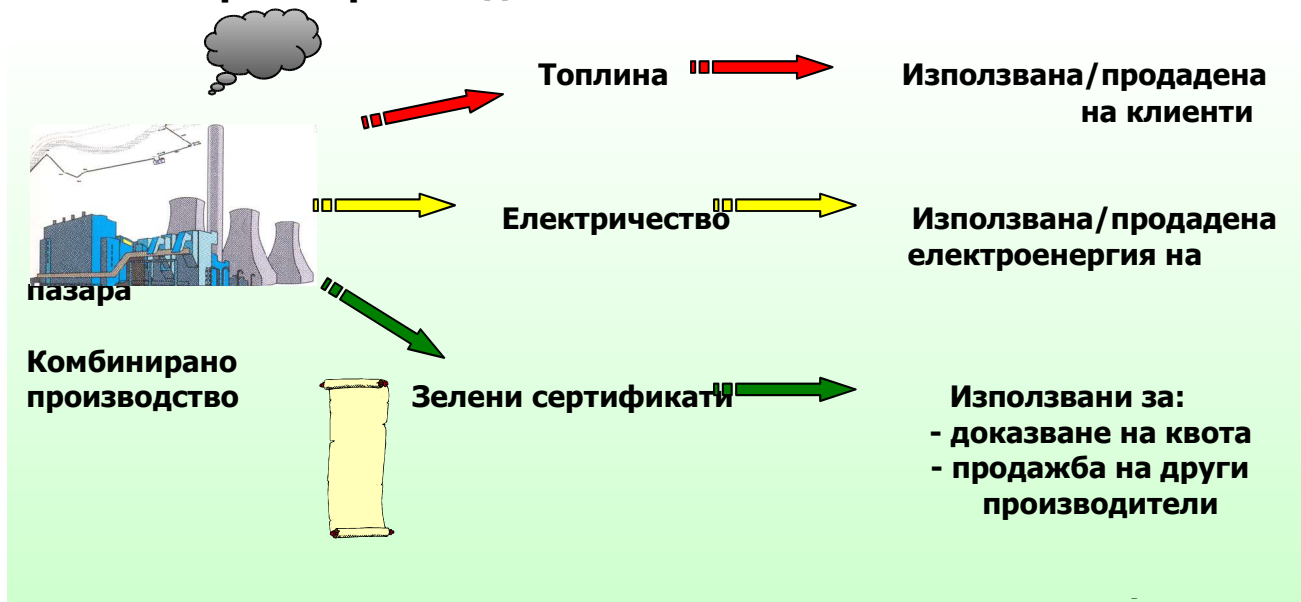
Какво представлява и каква е ролята на зеления сертификат съгласно българското законодателство?

- За производството от ВЕИ всеки зелен сертификат представлява самостоятелен актив, удостоверяващ производството на единица електрическа енергия - 1 MWh от възобновяеми енергийни източници, посочващ производителя, периода и производствената централа.

- За комбинираното производство всеки зелен сертификат представлява самостоятелен актив, удостоверяващ производството на единица електрическа енергия- 1 MWh по комбиниран начин, посочващ производителя, периода и производствената централа.
- Минималните задължителни квоти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници и по комбиниран начин ще се определят от Министъра на енергетиката като процент от общото годишно производство на електрическа енергия по години за срок от 10 години, считано от датата на въвеждане на системата за издаване и търговия със зелени сертификати.
- Определените от Министъра квоти ще бъдат валидни за всички производители и тяхното изпълнение ежегодно ще се доказва пред ДКЕР с количеството притежавани зелени сертификати.

Основни положения в българската схема за зелени сертификати за комбинирано производство

Някои основни опори, които системата в Европа ползва и какъвто подход е възприет и в България

- Пазарен механизъм за ползите за околната среда при енергийното производство от ТЕЦ за комбинирано производство
 - Системата позволява насърчаването на съпътстващите комбинираното производство ползи без физическа връзка с електроцентралата.
- Начин за поддържане на комбинираното производство, съвместим с либерализирания енергиен пазар:

- Създава възможност за конкуренция.
- Минимално изкривяване на електроенергийния пазар.
- Системата е изградена и като механизъм за контрол на производството от комбинирани ТЕЦ, с което улеснява "разкриването на източника" за потребителите на електроенергия.

Елементи на система за издаване на сертификати за комбинирано производство
(полезен пример от Европейски проект за търговия със зелени сертификати при комбинирано производство по Програма SAVE на Европейската комисия)

инж. Маргарита Томова

Регионално дружество на ОБИКОХ – гр. Перник

Източници на информация:

- Директива 2004/8/ЕС
- Закон за енергетиката, 2003 г.
- Проект на Наредба за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници и/или по комбиниран начин, за издаване на зелени сертификати и търговия с тях, 2004 г.
- Тим Крозиър-Кол, ESD Ltd; "Търговия със сертификати за комбинирано производство"; Брюксел, м.февруари.2003г.;
Заклучителен семинар на Европейски проект по програма SAVE на Европейската комисия

8 юли 2004 г.